

RINGKÄIGUD KEILAS

3. Keilasse maetud muusikud

Sarja kolmandas loos tutvume kahe Keilasse maetud muusikuga – Otto Hermanniga ja Jakob Maabergiga.

KADRI ALLER
KODULOOUHVILINE KEILALANE

Dirigent ja helilooja Otto Hermann (1878-1933) on maetud Keila kiriku aeda peavärava vahetusse lähedusse. Hauda hooldas aastaid Keila Miikaeli koguduse liige Sirje Parameel ning hauakivi kaunistavad lüüra ja noodikirj. Sünnilt tartlane Otto Hermann omandas muusikalise hariduse Konstantin Tüürpu ja Ernst Reinicke käe all. Paljudest raskustest hoolimata õnnestus tal sisse saada ja ennast täiendada Peterburi konservatooriumis. 1906. aastal, kui avati Estonia teater, sai Hermannist sealne muusikajuht ning esimene sümfooniilise muusika Eestis kontserdisaalis tooja. Suure vaevaga õnnestus tal kokku seada orkester ja seda ka ülal pidada. Otto Hermann nüüdseks unustuste hõlma vajunud loomingu oli näiteks sümfooniilise poeeme, orkestrisüite, heliteoseid klaverile jpm. Lisaks on ta komponerinud ooperi „Ilo”. Nooruses kogetud raskused hariduse jätkamise nimel ning pingeline töö vajutasid kahjuks andeka ja ettevõtliku mehe tervisele pitseri. Teda tabas raske närvihaigus, mis sundis teda tööst tagasi ja eraklusse tõmbuma. 1920. aastatel haigus taandus veidi, ning helilooja lootis optimistlikult armastatud tööd jätkata. Näiteks toimus 1922. aasta märtsis Estonias tema helitööde õhtu, kus Hermann sai vaimustatud kiiduavalduste osaliseks. 1927. aastal, mil heliloojal täitus 30 aastat tööd muusikamaastikul, oligi ta pea-

miselt pühendunud helitööde loomisele ning dirigeerimine jäi tagaplaanile. Kahjuks närvihaigus süvenes ning võttis heliloojalt leivateenimise võimaluse. Otto Hermann suri kõigest 55-aastaselt ja unustatuna. Kirstu aitasid kanda autojuhid.

Jakob Maabergi (1861-1928) nimi kõlab keilalastele tõenäoliselt palju tuttavlikumalt kui Otto Hermann oma. Nimelt on Maaberg siinsete laulukooride isa – Keila laulu- ja muusikaseltsi asutaja ning Keila laulukooride eestvedaja. Jakob Maaberg sündis Keila vallas taluniku pojana ning juba 12-aastaselt orvuks jäänuna oli ta sunnitud külakooli pooleli jätma ning sulasena leiba teenima. Raske talutöö ei takistanud teda aga muusikaga tegelemast. Ta muretses endale moldpilli (laulukandle) ja moodustas ümberkaudsetest noortest Keila kihelkonna esimese laulukoori, mis käis koos Maabergi kodutalus. Kõigest 15-aastaselt esines ettevõtlik noormees esimest korda oma kooriga avalikult Keila kirikus. 19-aastaselt kolis ta Keilasse, kus töötas ühes pagariäris esmalt õpipoisi ja hiljem sellina. Kuna Maaberg oli kirglik lugeja ja teadmishimuline mees, asutas ta 1883. aastal sulasepõlves kogutud rahaga Keila esimese laenuraamatukogu. Maabergi eeskujul tekkisid külakoolide õpetajate juhatusel mitmesse Keila kihelkonna valda koorid. Seetõttu oli tal võimalik 1885. aastal kaunil ja kohalike poolt armastatud Udriku mäel (asus tänase rovee puhastusjaama

lähistel) korraldada Keila kihelkonna esimene laulukoor, millest võttis osa 19 koori ja üks pasunakoos. Kokku korraldati Keilas viis üldist laulukoori, kuid Maaberg viis läbi ka hulganisti vaimulikke kontserte kirikus, esines kooriga mitmetel muudel pidudel ning komponeeris viise. 1890. aastal asutati Maabergi eestvedamisel Keila laulu- ja muusikaselts, kus ta tegutses koorijuhina 1916. aastani. Tema koor võttis osa ka viiest üleriigilisest laulupeost. Tegus mees jõudis ka 20 aastat taluperemehe- ja tegutseda ning 1913. aastal Keilas oma pagaritööstuse ja toiduainete kaupluse avada. Talle kuulus ka Vääna-Posti trahter, millest 1896. aasta põlengu järel ainult müürid järele jäid. Maaberg ise pääses põlengust särgiväel ning päästis ka teenijatüdrukku, kelle marutuul majaesise libeda jää pealt le-

kidesse puhus. Tulle jäi 500-600 rubla, mitu pudulost ja paljud käsikirjalised viisid. Vanemas eas muutus Maabergi elu üha kehvemaks. 1916. aastal hakkas tema silmanägemine halvenema, mis tipnes paar aastat hiljem täielikult pimedaks jäämisega. Lisaks kaotas ta revolutsioonipäevil natsionaliseerimise tõttu oma Vene riigipanka paigutatud raha. 1920. aastal lisandus jalgade halvatus ning ta elas pimedana ja halvatusena elu lõpuni õemehe perekonnas Keila vallas, kus sai väikest toetusraha tööhoolekandeministeeriumilt ja vallavalitsuselt. Maaberg on maetud endisele Keila kalmistule (praegune Keskpark), kus tema haul avati 11. juunil 1988. aastal mälestuskivi. Sellele eelnevalt toimus Keila kirikus kontsert Keila lauluisa mälestuseks.

Kasutatud kirjandus:

- Eesti Postimees ehk Näddalaleht ma- ja linnarahvale, nr 6, 09.02.1896
- Kaja, nr 301, 17.12.1922, tr. 1.
- Tallinna Teataja, nr 74, 31.03.1922.
- Kaja, nr 36, 12.02.1927, tr. 1.
- Päewaleht, nr 13, 14.01.1928
- „Harju rajooni ajaloo- ja kultuurimälestised”. Sari „Kaitstavad mälestised”. Koostaja Elga Vainu. Tallinn, kirjastus Eesti Raamat, 1988.

Kuhu minna, mida teha

HARJUMAA MUUSEUM

LINNUSE 9

„HARJUMAA RAHVARIIDED LÄBI AJA”

18. mai - 18. november 2018

ANDRESEPÄEVA LAAT

1. detsember kell 12-15

KEILA KULTUURIKESKUS

KESKVÄLJAK 12

„MUUMID JA TALVINE IMEDEMAA”

Lastefilm, perefilm, komöödia
12. november kell 10

„SÜDAMES SÜNDINUD”

Hele Kõrve, Külli Teetamm, Tõnn Lamp
16. november kell 19

HUVITAVATE KOHTUMISTE KLUBI

17. november kell 19

„ARMASTUSFILM”

Jaan Söödi & Andre Maakeri kontsert
20. november kell 19

COMEDY ESTONIA: „STAND-UP ON SIIN”

28. november kell 20

I ADVENT & ADVENDILAAT

2. detsember kell 11-16

ANNE AASPÖLLU FOTONÄITUS „RABAHINGUS”

9. november - 5. detsember

SIRJE RANNAMETSA KE-RAAMIKA

1. korruse vitriinis
HARJU MAAKONNA-RAAMATUKOGU

EHITAJATE TEE 1

ETTELUGEMISPÄEV

Laupäeval, 10. novembril kell 12 loeme raamatut „Muinasjutte mitmelt mandrilt”.

Kohtumine toimetaja-tõlkija Anu Saluäärega

12. november kell 18.30

„Õunte aeg”

Kunstringi Sirett III rühma õpilaste õlimaaild
november - detsember

Näitus „Paekivi ilu”

1. oktoober - 29. november

RAAMATUKOGU GALERII

„See on elu”
Susanna Maljutini maalid
3.-28. november

MINU KOGU

„Tüü prossid”
2. oktoober - 29. november

LASTETUBA

Keila Rukkilille lasteaia Põrnika-te rühma tööde näitus

RAAMATUNÄITUSED

*Hardi Tiidus 100
*„Laste Rõõm”
*Владислав Крапивин 80

Keila AMSi aastapäev
17. 11 kell 14
Registreerida
12.-13.11
tel 5194 5876

KEILA MUUSIKAKOOL

EHITAJATE TEE 1

1. KLASI ÕPILASTE KONTSERDID

13. ja 15. november kell 18

100 KONTSERTI EESTILE Gambakontsert väikerinG, ERSO muusikud

23. november kell 19
Tasuta

KEILA SOTSIAALKESKUS

PARGI 30-3

„Pitsilised pildid”

Aide Leit Lepmetsa näituse avamine, pitsitrüki töötuba.
12. november kell 12

Pille Karrase kandleõpilaste kontsert

12. november kell 13.30

Lauluklubi Küllike Pajulaga

13. november kell 14.30

Päästeameti infotund tuleohutusest

14. november kell 14

„Mida teha, kui emotsioonid kisivad alla”

Inge Taela loeng-töötuba. Vajalik eelregistreerimine kuni 16.11 tiiu. jalakas@keila.ee.
20. november kell 17

HIIREKESE PEREKESKUS

HAAPSALU MNT 31

Beebi toitmine II: tahke toiduga alustamine”

Ülle Lemberi loeng
14. november kell 15

„Beebi toitmine III: üleminek pere toidule”

Ülle Lemberi loeng
28. november kell 15

TASUTA MÄNGIMISVÕIMALUS

E, K, R 10-14

Koolieelikutele koos täiskasvanuga

KEILA MIIKAELI KOGUDUS

PALDISKI MNT 2

JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Teenib õp Matthias Burghardt. Teenistusele järgneb kohvilaud kirikus.
Pühapäeval kell 11

KEILA BAPTISTI KOGUDUS

HAAPSALU MNT 10

JUMALATEENISTUS

Pühapäeval kell 11

FUSION POP-ROCK KOOR

Kolmapäeviti kell 18

Leia meid Facebookis!

KEILA ADVENTKOGUDUS

PÖLLU 5

JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA

Kõneleb SPA Liidu esimees Ivo Käsk.
Laupäeval kell 11

PIIBLITUND

„Üksmeele peegeldused”
Laupäeval kell 12
Pärast teenistusi kaetud toidulaud. Tere tulemast!

KEILA EHITUSPOES
PUITBRIKETT
E-R 8-18 L 9-15

Hele puitbrikett 200 eurot/960 kg
Tume puitbrikett 240 eurot/960 kg
Pellet 8 mm ja 6 mm 220 eurot/975 kg
Küttepuid LEPP 40I 180 eurot/alus 60 kotti

HAAPSALU MNT 57D KEILA TEL. 5348 7421, 604 4037

LÕPULAHING: KEILA JK - JK T. KALEV U21
PÜHAPÄEV 11. 11 KELL 13.00 KEILA STADION

KODUMANGU KOOSTÖÖPARTNER: KEILA LINN, Hõbe, TUMBARK

INTERNATIONAL RG COMPETITION

Autumn Grace 2018
Keila Tervisekeskus
10.11.2018